

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

درس چہارم؛ مسئولیت های پیامبر (ص)

کتاب: دین و زندگی ۲: پایه یازدهم

دوره دوم متوسطه

سوالات

۱. خداوند چه وظایفی را بر عهده پیامبر (ص) گذاشته است.

سورہ مبارکہ نساء

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَن يَكْفُرُوا بِهِ
وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَن يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُم تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنكَ صُدُودًا ﴿٦١﴾

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَابًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿٦٣﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا

رَّحِيمًا ﴿٦٤﴾

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾

وظائف پیامبر (ص)

دریافت و ابلاغ وحی؛

«وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ * إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٣-٤﴾»

١

تعلیم و تبیین تعالیم قرآن؛

«...وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾»

٢

تشکیل حکومت اسلامی؛ «عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (ع) قَالَ: بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ عَلَى الصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَالصَّوْمِ وَالْحَجِّ وَالْوَلَايَةِ وَ لَمْ يُنَادَ بِشَيْءٍ كَمَا نُودِيَ بِالْوَلَايَةِ». (كافي)

٣

ضرورت های تشکیل حکومت اسلامی

۱. ضرورت اجرای

احکام اجتماعی

«لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا
بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ
الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ
لِيُقِيمُوا النَّاسَ بِالْقِسْطِ...»
حدید/25

۲. ضرورت پذیرش

حاکمیت الهی و نفی

طاغوت؛

«وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ
رَّسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ
اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...»
نحل/۳۶

۶. نمونه اصیل این مکتب، امیرالمومنین (ع) است که از کودکی در دامن پیامبر (ص) پرورش یافته است. «پیامبر (ص) هزار باب علم که از هر باب هزار باب دیگر می جوشد را به رویم گشود.

۱. پیامبر (ص) علاوه بر ولایت ظاهری دارای ولایت معنوی یعنی هدایت نفوس است

۲. پیامبر (ص) دارای بالاترین مراحل بندگی و قرب به خداوند است و به اذن الهی در عالم تصرف میکند.

۳. پیامبر با استفاده از این قدرت دل های آماده را هدایت می کند

۴. هدایت نفوس از طریق امدادهای غیبی و الهامات صورت میگیرد.

۵. بهره مندی انسانها از این هدایت به میزان ایمان و عمل آنها بستگی دارد.

ولایت معنوی پیامبر

دلایل

عصمت پیامبر

«عصمت به معنای

محفوظ ماندن از

گناه است»

۱. اگر پیامبر (ص) در دریافت وحی معصوم نباشد، دین الهی به درستی به دست مردم نمی رسد.

۲. اگر پیامبر (ص) در اجرای احکام الهی معصوم نباشد، امکان دارد کارهای مخالف با خواست خداوند انجام دهد و مردم نیز از او الگو بگیرند.

۳. اگر پیامبر (ص) در تعالیم و تبیین وحی معصوم نباشد امکان انحراف در تعالیم دینی و بی اعتمادی مردم به وجود می آید.

نکات مهم

موضوع

عصمت

پیامبران

۱. پیامبران با اینکه مثل همه انسانها غریزه و اختیار دارند، اما در مقام عمل به دستورات الهی دچار گناه نمی شوند. زیرا حقیقت گناه را مشاهده میکنند.

۲. همه انسانها در مقابل بعضی از گناهان معصوم اند، اما پیامبران در مقابل همه گناهان معصوم هستند.

۳. فقط خداوند میداند کدام یک از انسانها توانایی مقاومت در برابر گناه را دارند. و او را به پیامبری مبعوث می کند «اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ...» انعام/124

قدرشناسی از پیامبر (ص)

- سختی ها و مصائب پیامبر اسلام در راه هدایت مردم در طول تاریخ و در میان فرستادگان الهی بی نظیر است؛ و قرآن و دانشمندان اسلامی و غیر اسلامی به این مهم اذعان دارند؛ «لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ» شعرا/۳.
- از معجزات اجتماعی پیامبر اسلام هدایت امتی بود که در قتل و غارت بر یکدیگر سبقت می گرفتند. پیامبر (ص) از چنین افرادی جامعه ای واحد و قدرتمند ساخت که تا مدتها قدرت بلامنازع جهان بود. بر مسلمانان فرض است که ضمن پاسداشت مقام پیامبر (ص) مراقب دسیسه های دشمنان اسلام بوده و اجازه ندهند که تعصبات قومی و قبیله ای جایگاه برادری و برابری را بگیرد.

۱. از توهین و ناسزا گفتن به اعتقادات یکدیگر بپرهیزیم و بر اساس عقل و منطق باورهای خود را بازگو کنیم.

۲. از تمامی مظلومان جهان حمایت کنیم؛ «... مَنْ سَمِعَ رَجُلًا يُنَادِي يَا لَلْمُسْلِمِينَ فَلَمْ يُجِبْهُ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ» کافی

۳. مسلمانان ظاهر نما را بشناسیم و فریب افکار ضاله آنها را نخوریم.

راهکارهای
ایجاد وحدت